

Modelowanie i Analiza Systemów informacyjnych (MAS)

dr inż. Mariusz Trzaska
mtrzaska@pjwstk.edu.pl

Wykład 3

Wybrane konstrukcje obiektowych języków programowania (2)

- Kontynuacja poprzedniego wykładu

Wykorzystano materiały z Thinking in Java (3rd edition) autorstwa Bruce'a Eckel'a

<http://www.mindview.net/Books/TIJ>

Przechowywanie wielu elementów

- Zastosowanie
- Tablica
- Pojemniki
 - Kolekcje
 - Mapy
- Zalety i Wady

Tablice

- Zalety
- Wady

```
int[] a1 = { 1, 2, 3, 4, 5 };  
int[] a2 = a1; // co tu się dzieje?
```

```
Integer[] a = new Integer[rand.nextInt(20)];  
a[i] = new Integer(rand.nextInt(500));
```

- Użyteczne metody: `java.util.Arrays`

Kolekcje

- **List: kolejność**
 - **ArrayList**: szybki dostęp do elementów o określonym indeksie, wolne wstawianie w środku

```
Collection c = new ArrayList();
```

```
for(int i = 0; i < 10; i++)
```

```
    c.add(Integer.toString(i));
```

```
Iterator it = c.iterator();
```

```
while(it.hasNext())
```

```
    System.out.println(it.next());
```

- **LinkedList**: bardzo szybkie wstawianie i usuwanie oraz optymalna szybkość dostępu

Kolekcje (2)

- Set: brak kolejności oraz powtórzeń
 - HashSet: szybkie wyszukiwanie
 - TreeSet
- Funkcjonalność
 - `boolean add(Object)`
 - `boolean addAll(Collection)`
 - `void clear( )`
 - `boolean contains(Object)`
 - `boolean containsAll(Collection)`
 - `boolean isEmpty( )`

Kolekcje (3)

- Funkcjonalność – c. d.
 - `Iterator iterator( )`
 - `boolean remove(Object)`
 - `boolean removeAll(Collection)`
 - `boolean retainAll(Collection)`
 - `int size( )`
 - `Object[] toArray( )`
 - `Object[] toArray(Object[] a)`

Mapy

- Przechowuje: klucz → wartość
- Funkcja `hash`'ująca oraz `equals`
- Różne rodzaje
 - `HashMap` (bazuje na hashtable)
 - `TreeMap` (drzewa czerwono-czarne)
- Wady i zalety

Pojemniki - wydajność

- List (mniej = lepiej)

Type	Get	Iteration	Insert	Remove
array	172	516	na	na
ArrayList	281	1375	328	30484
LinkedList	5828	1047	109	16
Vector	422	1890	360	30781

Pojemniki – wydajność (2)

- Set (mniej = lepiej)

Type	Test size	Add	Contains	Iteration
TreeSet	10	25.0	23.4	39.1
	100	17.2	27.5	45.9
	1000	26.0	30.2	9.0
HashSet	10	18.7	17.2	64.1
	100	17.2	19.1	65.2
	1000	8.8	16.6	12.8
LinkedHashSet	10	20.3	18.7	64.1
	100	18.6	19.5	49.2
	1000	10.0	16.3	10.0

Pojemniki – wydajność (3)

- Map (mniej = lepiej)

Type	Test size	Put	Get	Iteration
TreeMap	10	26.6	20.3	43.7
	100	34.1	27.2	45.8
	1000	27.8	29.3	8.8
HashMap	10	21.9	18.8	60.9
	100	21.9	18.6	63.3
	1000	11.5	18.8	12.3
LinkedHashMap	10	23.4	18.8	59.4
	100	24.2	19.5	47.8
	1000	12.3	19.0	9.2
IdentityHashMap	10	20.3	25.0	71.9
	100	19.7	25.9	56.7
	1000	13.1	24.3	10.9
Hashtable	10	18.8	18.7	65.7
	100	19.4	20.9	55.3
	1000	13.1	19.9	10.8

Kolekcje – użyteczne funkcje

- Klasa Collections:

- `max(Collection)`
- `min(Collection)`
- `max(Collection, Comparator)`
- `min(Collection, Comparator)`
- `indexOfSubList(List source, List target)`
- `lastIndexOfSubList(List source, List target)`
- `replaceAll(List list, Object oldVal, Object newVal)`
- `reverse( )`
- `rotate(List list, int distance)`
- `copy(List dest, List src)`
- `swap(List list, int i, int j)`
- `fill(List list, Object o)`
- `nCopies(int n, Object o)`
- `list(Enumeration e)`

Java Generics

- Co przechowujemy w pojemniku?
- Co jest nie tak w poniższym programie?

```
private void testCollection() {  
    List list = new ArrayList();  
    list.add(new String("Good bye!"));  
    list.add(new Integer(95));  
    printCollection(list);  
}  
  
private void printCollection(Collection c) {  
    Iterator i = c.iterator();  
    while(i.hasNext()) {  
        String item = (String) i.next();  
        System.out.println("Item: "+item);  
    }  
}
```

Java Generics (2)

- Rozwiązanie: klasy parametryzowane (*generics*)

```
private void testCollection() {  
    List<String> list = new ArrayList<>();  
    list.add(new String("Hello world!"));  
    list.add(new String("Good bye!"));  
    list.add(new Integer(95));  
    printCollection(list);  
}  
  
private void printCollection(Collection c) {  
    Iterator<String> i = c.iterator();  
    while(i.hasNext()) {  
        String item = i.next();  
        System.out.println("Item: "+item);  
    }  
}
```

Nowa pętla for (forEach)

- Rozwiązanie klasyczne

```
public void oldFor(Collection c) {  
    // [...]  
    for(Iterator i = c.iterator(); i.hasNext(); ) {  
        String str = (String) i.next();  
        sb.append(str);  
    }  
}
```

- Nowe rozwiązanie

```
public void newFor(Collection<String> c) {  
    // [...]  
    for(String str : c) {  
        sb.append(str);  
    }  
}
```

System we/wyj

- Strumień wejściowy
 - Tablica bajtów
 - Obiekt typu String
 - Plik
 - Sekwencja innych strumieni
 - Inne, np. połączenie sieciowe
- Strumień wyjściowy
- Reader'y
- Writer'y

System we/wyj (2)

- Czytanie pliku linia po linii

```
BufferedReader in = new BufferedReader(  
    new FileReader("IOStreamDemo.java"));  
String s, s2 = new String();  
while((s = in.readLine()) != null)  
    s2 += s + "\n";  
in.close();
```

- Odczyt danych z pamięci

```
StringReader in2 = new StringReader(s2);  
int c;  
while((c = in2.read()) != -1)  
    System.out.print((char)c);
```

System we/wyj (3)

- Zapis do pliku linia po linii

```
try {  
    BufferedReader in4 = new BufferedReader(new  
StringReader(s2));  
    PrintWriter out1 = new PrintWriter(new BufferedWriter(new  
FileWriter("IODemo.out")));  
    int lineCount = 1;  
    while((s = in4.readLine()) != null )  
        out1.println(lineCount++ + ": " + s);  
    out1.close();  
} catch (EOFException e) {  
    System.err.println("End of stream");  
}
```

System we/wyj (4)

- Zapis i odczyt danych do/z pliku

```
try {  
    final String fileName = "Data.bin";  
  
    DataOutputStream out2 = new DataOutputStream(new BufferedOutputStream(  
        new FileOutputStream(fileName)));  
    out2.writeDouble(3.14159);  
    out2.writeUTF("That was pi");  
    out2.writeDouble(1.41413);  
    out2.writeUTF("Square root of 2");  
    out2.close();  
  
    DataInputStream in5 = new DataInputStream(new BufferedInputStream(  
        new FileInputStream(fileName)));  
    System.out.println(in5.readDouble());  
    System.out.println(in5.readUTF());  
    System.out.println(in5.readDouble());  
    System.out.println(in5.readUTF());  
} catch (EOFException e) {  
    throw new RuntimeException(e);  
}
```

System we/wyj (5)

- Przekierowanie standardowego wej/wyj

- `System.setIn(InputStream)`
- `System.setOut(PrintStream)`
- `System.setErr(PrintStream)`

```
PrintStream out = new PrintStream(  
    new BufferedOutputStream(  
        new FileOutputStream("test.out")));  
System.setOut(out);
```

System we/wyj (6)

- Stare i nowe API:
 - `java.io.*`
 - `java.nio.*` (szybkość)
- Pliki Memory-mapped
- Blokowanie plików (locking)
- Kompresja
 - `ZipOutputStream`
 - `GZIPOutputStream`
 - `ZipInputStream`
 - `GZIPInputStream`
- Pliki JAR
- Serializacja

System we/wyj – klasa File

- `java.io.File`
 - Wyszukiwanie plików
 - Informacje o plikach
 - Atrybuty,
 - Lokalizacja.
 - Usuwanie plików
 - Tworzenie katalogów
 - Usuwanie katalogów
 - Zmiana nazwy
 - `pathSeparator`

Implementacja GUI - uwagi

- Dodawanie obiektów, a nie `String`ów do widgetów - przesłonięcie metody `toString()`. Dzięki temu nie trzeba później wyszukiwać obiektów na podstawie indeksu.
- Opakowywanie kodu biznesowego w metody, a nie umieszczanie go bezpośrednio w metodach obsługi zdarzeń (*listener'ach*).

Implementacja GUI – uwagi (2)

- Każda kontrolka ma własnego *listener'a* (niewspółdzielenie *listener'ów* bez dobrego uzasadnienia).
- Korzystanie ze zdarzeń/słuchaczy „logicznych” (np. `actionPerformed`, `selectionChanged`), a nie sprzętowych (np. `MouseListener`).

Java JDK 7 – co nowego?

- Wsparcie dla dynamicznie typowanych języków;
- Typ `string` w konstrukcji `switch`;
- Nowy konstrukcja `try-with-resources` i wielokrotne `catch`;
- Wnioskowanie o typach – notacja diamentowa `<>`;
- Uproszczone wywoływanie metod z wieloma parametrami;

Java JDK 7 – co nowego? (2)

- Ulepszone wsparcie dla kolekcji (w tym wielowątkowych);
- Wsparcie dla Unicode 6.0;
- Nowe API dla I/O (pliki, socket'y);
- JDBC 4.1;
- Ulepszenia w Java2D;
- Nowy L&F: Nimbus;
- Nowe możliwości w zakresie syntezy dźwięku (Gervill);

Java JDK 7 – co nowego? (3)

- Ulepszona obsługa XML;
- Propozycje dla wersji JDK 8 lub późniejszych:
 - Ulepszone adnotacje;
 - Ulepszone zarządzanie kolekcjami;
 - Projekt Lambda;
 - Modularyzacja;

Więcej na: <http://openjdk.java.net/projects/jdk7/features/>

Java JDK 8 – co nowego?

- Metody klasowe (`static`) w interfejsach.

```
public static <T extends Comparable<? super T>>  
Comparator<T> naturalOrder() {  
    return (Comparator<T>)  
        Comparators.NaturalOrderComparator.INSTANCE;  
}
```

Źródło: <http://www.techempower.com/blog/2013/03/26/everything-about-java-8/>

Java JDK 8 – co nowego? (2)

- Domyślna implementacja metod (`default`) w interfejsach (ale nie dla klasy `Object`).
Również w [MS C# 8.0](http://msdn.microsoft.com/en-us/library/dn205614.aspx).

```
public default void forEach(Consumer<? super T> action) {  
    Objects.requireNonNull(action);  
    for (T t : this) {  
        action.accept(t);  
    }  
}
```

- Interfejsy funkcyjne (zawierają tylko jedną metodę). Przydatne dla wyrażeń lambda, referencji do metod lub konstruktorów.

Źródło: <http://www.techempower.com/blog/2013/03/26/everything-about-java-8/>

Java JDK 8 – co nowego? (3)

- Wyrażenia Lambda
 - Funkcjonalność jako parametr metody;
 - Ich kompatybilność jest definiowana przy pomocy typów wejściowych, wyjściowych i wyjątków.

```
Comparator<String> c = (a, b) -> Integer.compare(a.length(),  
                                                    b.length());
```

- Mogą korzystać z zewnętrznych parametrów (zmiennych), ale tylko niezmiennych (m.in. zadeklarowanych jako final).

Źródło: <http://www.techempower.com/blog/2013/03/26/everything-about-java-8/>

Java JDK 8 – co nowego? (4)

- Nowy funkcyjne interfejsy w `java.util.function`.
 - Strumień może być przetworzony tylko raz;
 - Sekwencyjne lub równoległe;
 - „Fluent” API

```
int sumOfWeights = blocks.stream().filter(b -> b.getColor() == RED)
                           .mapToInt(b -> b.getWeight())
                           .sum();
```

Źródło: <http://www.techempower.com/blog/2013/03/26/everything-about-java-8/>

Java JDK 8 – co nowego? (5)

- Nowy funkcyjne interfejsy – c.d.
 - Pośrednie operacje z „leniwą” ewaluacją:
 - `filter`, `map`, `flatMap`, `peek`,
`distinct`, `sorted`, `limit`, `stream`,
 - Operacje kończące:
 - `forEach`, `toArray`, `reduce`, `collect`,
`min`, `max`, `count`, `anyMatch`,
`allMatch`, `noneMatch`, `findFirst`,
`findAny`

Źródło: <http://www.techempower.com/blog/2013/03/26/everything-about-java-8/>

Java JDK 8 – co nowego? (6)

- Nowy funkcyjne interfejsy – c.d.
 - Strumienie obiektowe oraz „prymitywne”

```
List<String> strings = Arrays.asList("a", "b", "c");
strings.stream()                // Stream<String>
    .mapToInt(String::length)    // IntStream
    .longs()                     // LongStream
    .mapToDouble(x -> x / 10.0)  // DoubleStream
    .boxed()                     // Stream<Double>
    .mapToLong(x -> 1L)          // LongStream
    .mapToObj(x -> "")           // Stream<String>
    ...
```

Źródło: <http://www.techempower.com/blog/2013/03/26/everything-about-java-8/>

Java JDK 8 – co nowego? (7)

- Odniesienia do metod.
- Nowy funkcyjne interfejsy w `java.util.function`.
- Ulepszenia we wnioskowaniu o typach (notacja `<>`).
- Nowe klasy do zarządzania czasem/datami: pakiet `java.time` (niezmienne wartości).
 - `LocalDate`, `LocalDateTime`, `Period`,
 - wygodne tworzenie instancji,
 - operacje na datach.

<https://www.baeldung.com/java-8-date-time-intro>

Java JDK 8 – co nowego? (8)

- Wsparcie dla przetwarzania strumieniowego wartości w API IO/NIO.

```
try (Stream lines = Files.lines(path, UTF_8)) {  
    lines.onClose(() -> System.out.println("done"))  
        .forEach(System.out::println);  
}
```

- Zmiany w refleksji i adnotacjach.
- Nowy silnik dla JavaScript'u (Nashorn).

Więcej: <http://www.techempower.com/blog/2013/03/26/everything-about-java-8/>,
<http://www.infoq.com/news/2013/08/everything-about-java-8>

Java JDK 8 – co nowego? (9)

- Nowe metody dodane do API kolekcji (używając domyślnej implementacji metod w interfejsach).
- Usprawnienia w API dla programowania równoległego.

Więcej: <http://www.techempower.com/blog/2013/03/26/everything-about-java-8/>,
<http://www.infoq.com/news/2013/08/everything-about-java-8>

Java JDK 10 – co nowego? (10)

- Słowo kluczowe `var` (analogicznie jak w MS C#):
 - mocne typowanie na podstawie typu wartości podstawianej (*Local variable type inference*)

```
var out = new ObjectOutputStream(new  
FileOutputStream(extentFile));  
out.close();
```

- podpowiadanie przez IDE

```
var out = new ObjectOutputStream(new FileOutputStream(extentFile));  
out.close();  
close() void  
writeFloat(float val) void  
write(int val) void  
write(byte[] buf) void
```

Więcej informacji: <https://stackify.com/whats-new-in-java-10/>

Java JDK 11 – co nowego? (11)

- Usprawnienia w Java FX,
- bezpośrednie uruchamianie kodów (skryptów), które znajdują się w pojedynczym pliku z kodem źródłowym, np. *java.exe ExampleCode.java*,
- ułatwienia w pracy z String'ami,
- `var` w wyrażeniach lambda,
- nowe *garbage collector'y*.

Więcej informacji: <https://javastart.pl/b/newsy/java-11-co-nowego/>

Java JDK 12 – co nowego? (12)

- usprawnienia w konstrukcji `switch`

```
int numLetters = switch (day) {  
    case MONDAY, FRIDAY, SUNDAY -> 6;  
    case TUESDAY -> 7;  
    case THURSDAY, SATURDAY -> 8;  
    case WEDNESDAY -> 9;  
};
```

- ulepszenia w odświeżaniu pamięci,
- dodanie *micro-benchmark*ów do JDK.

Więcej informacji: <https://bulldogjob.pl/news/545-java-12-nowe-funkcje>

Java JDK 13 – co nowego? (13)

- bloki tekstu `"""`

```
"""\nline 1\nline 2\nline 3\n"""
```

- kolejne ulepszenia w `switch`,
- przepisanie API do obsługi *socket'ów*,
- kolejne ulepszenia w odśmiecaniu pamięci.

Więcej informacji: <https://bulldogjob.pl/news/778-java-13-co-nowego>

Java JDK 14 – co nowego? (14)

- lepsza obsługa `NullPointerException`

```
a.i = 7;
```

```
Exception in thread "main" java.lang.NullPointerException:  
Cannot assign field "i" because "a" is null  
at TestJEP358.main(TestJEP358.java:5)
```

- specjalne klasy o niezmienniej zawartości (*immutable data*),

```
record Point(int x, int y) { }
```

- kolejne ulepszenia w odświeżaniu pamięci.

Więcej informacji: <https://bartlomiejchmielewski.pl/java-14-co-nowego/>

Java JDK 15 – co nowego? (15)

- *Sealed Classes* – dziedziczenie tylko dla wybranych podklas (patrz również `final`)

```
public sealed class Shape  
    permits Circle, Rectangle, Square {...}
```

- *Text Blocks*

```
String text = """  
                line 1  
                line 2  
                line 3  
                """;
```

...

Więcej informacji: <https://bartlomiejchmielewski.pl/java-15-co-nowego/>

Java JDK 16 – co nowego? (16)

- Trochę różnych zmian i finalne wersje testowych mechanizmów:
 - *Pattern Matching for instanceof*,
 - [Records](#), klasa zawierająca:

```
public record Point(int x, int y) {}
```

- atrybuty `final x` oraz `y`,
- konstruktor kanoniczny (z wszystkimi atrybutami),
- metody `x()` oraz `y()` do odczytu,
- metody `equals()`, `hashCode()`, `toString()`,
- możliwości rozbudowy o atrybuty, metody, itp.

Więcej informacji: <https://bartlomiejchmielewski.pl/java-16-nowosci/>

Java JDK 17 LTS – co nowego? (17)

- Trochę mniej widocznych zmian oraz finalne wersje:
 - *Sealed Classes,*
- *Pattern Matching for switch (Preview)*

```
static String formatterPatternSwitch(Object o) {  
    return switch (o) {  
        case Integer i -> String.format("int %d", i);  
        case Long l   -> String.format("long %d", l);  
        case Double d  -> String.format("double %f", d);  
        case String s  -> String.format("String %s", s);  
        default        -> o.toString();  
    };  
}
```

Więcej informacji: <https://bartlomiejchmielewski.pl/java-17/>

Java JDK 18 – co nowego? (18)

- Domyślny zestaw znaków: *UTF-8* (a nie w zależności od wersji JRE).
- *Simple Web Server* jako komenda `jwebserver` oraz klasa `SimpleFileServer`.
- Usprawnienia w mechanizmie refleksji.
- Zapowiedź usunięcia metody `Finalize()`.
- Nowy tag *@snippet* w dokumentacji JavaDoc.

Więcej informacji: <https://bartlomiejchmielewski.pl/java-18/>

Java JDK 19 – co nowego? (19)

- `System.out` domyślnie korzysta z systemowego kodowania znaków;
- Łatwiejsze tworzenie `HashMap` o podanym rozmiarze:

```
Map<String, Integer> map = HashMap.newHashMap(120);
```

- Kolejne usprawnienia ze wzorcami w `switch`;
- Usprawnienia obsługi wzorców w `instanceof` oraz z [record](https://www.happycoders.eu/java/java-19-features/);

Więcej informacji: <https://www.happycoders.eu/java/java-19-features/>

Java JDK 19 (2) – co nowego? (20)

- Wirtualne wątki ([zapowiedź](#)): brak bezpośredniego mapowania 1:1 na wątki systemowe;
- Zapowiedź *Strukturalna współbieżność* ([Structured Concurrency](#));
- Zapowiedź *Foreign Memory Access API* oraz *Foreign Linker API* jako zamiennik dla *Java Native Interface* (JNI): dostęp do pamięci/kodu poza VM (np. biblioteki C);
- Zapowiedź biblioteki do obliczeń wektorowych (*Vector API*)

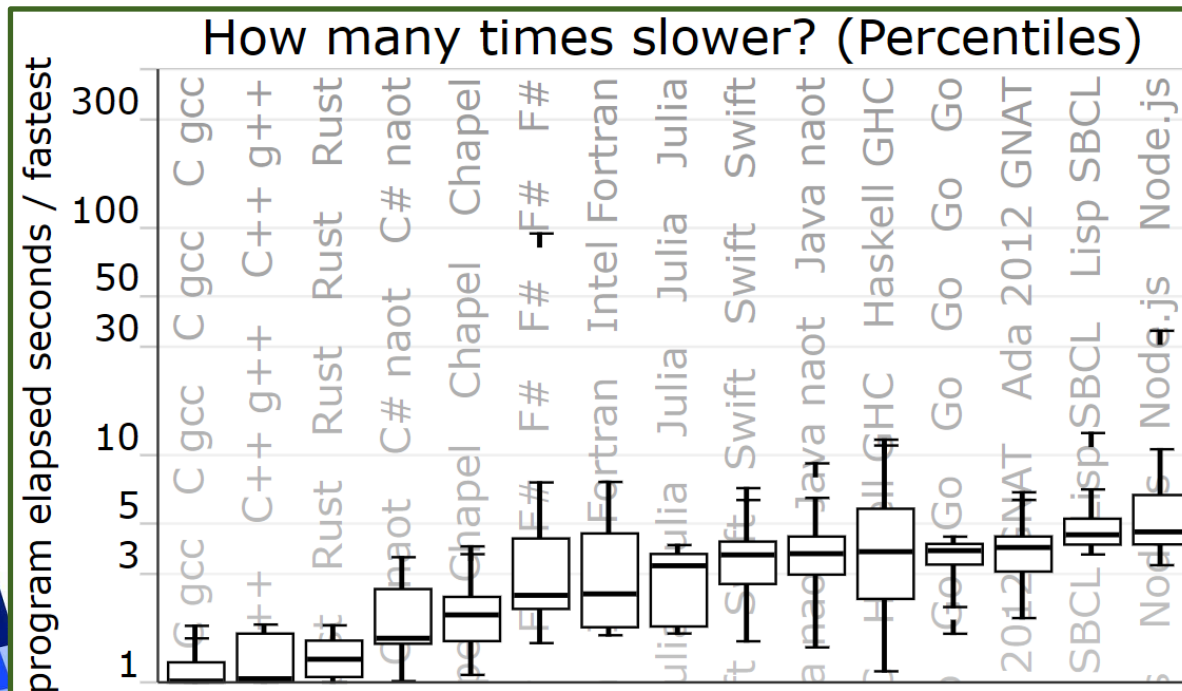
Więcej informacji: <https://www.happycoders.eu/java/java-19-features/>

Wydajność języków programowania

- Który z języków programowania jest szybszy?
 - Java?
 - MS C#?
 - MS C++?
 - Rust?
- Czy Java jest rzeczywiście dużo wolniejsza od C++?
- Istnieje wiele różnych opinii na ten temat...

Wydajność języków programowania (2)

- Różne podejścia do testowania uwzględniające szybkość, pamięć, procesor
- The Computer Language 25.02 [Benchmarks Game](https://benchmarksgame-team.pages.debian.net/benchmarksgame/box-plot-summary-charts.html) (Debian)

Źródło:
<https://benchmarksgame-team.pages.debian.net/benchmarksgame/box-plot-summary-charts.html>

Wydajność języków programowania (3)

- Różne podejścia do testowania uwzględniające szybkość, pamięć, procesor itp. – *kont.*
 - Programming Language and compiler Benchmarks ([Vercel](#))
 - <https://github.com/kostya/benchmarks>

Podsumowanie

- Język Java zawiera wiele użytecznych konstrukcji.
- Wyjątki są eleganckim rozwiązaniem ułatwiającym odnalezienie błędu.
- Pojemniki umożliwiają łatwe zarządzanie zmienną liczbą elementów.
- Nowe wersje języka rozszerzają oraz ulepszają istniejące rozwiązania:
 - Java generics,
 - Enum,
 - Nowa pętla For
- Wydajność współczesnych języków programowania (Java, MS C#, MS C++) jest dość zbliżona.